
Francouzská Ústavní rada dala dnes bez výhrad zelenou zákonu o rovnosti šancí

Francouzská Ústavní rada dala dnes bez výhrad zelenou zákonu o rovnosti šancí

Francouzská Ústavní rada dala dnes bez výhrad zelenou zákonu o rovnosti šancí, který zavádí široce kritizovanou "smlouvu prvního zaměstnání" (CPE) pro mladé lidi. Očekává se, že prezident Jacques Chirac by mohl vyhlásit zákon za platný už v pátek. Na pátek 20:00 SELČ je ohlášeno prezidentův televizní a rozhlasový projev.

Prezident, který má podle zákona na rozhodnutí devět dní, má teoreticky ještě možnost vyvolat nové jednání o zákonu v Národním shromáždění. Právě to po něm nyní požadují odpůrci CPE. Vůdce socialistické opozice François Hollande už řekl, že pokud to Chirac neudělá a okamžitě vyhlásí platnost zákona, čeká Francii "měření sil". Už předem tento dosud hypotetický Chirakův krok odmítl také šéf jedné z hlavních odborových ústředí CFDT François Chéreau. Podle dalších představitelů je nyní riziko zostření krize, kterou Francie kvůli CPE prožívá.

Politici analytici Chirakův případný podnět k novému parlamentnímu jednání o zákonu v podstatě vylučují už proto, že by znamenal určité zneuznání výroku Ústavní rady. Navíc by to nepochybně narazilo na nesouhlas premiéra Dominique de Villepina, který zákon o CPE prosadil a neústupně ho navzdory tlaku ulice hájí. Villepin už údajně toto úterý vzhledem k rozsahu protestů nabídl demisi. Tomu se chce Chirac za každou cenu vyhnout.

Podle zdrojů citovaných francouzskými médii hodlá Chirac zároveň s vyhlášením platnosti zákona navrhnout okamžitě jednání vlády se sociálními partnery o řešení, které by mohlo kritizovanou CPE částečně nebo úplně nahradit. Odbory však dosud trvaly na tom, že předběžnou podmínkou jakéhokoli jednání je odvolání CPE. Prohlášení vůdců dvou významných odborových ústředí po zveřejnění výroku Ústavní rady ukazují, že tento postoj stále platí.

Jednání Ústavní rady, která se ústavností zákona zabývala z podnětu socialistů, bylo dnes nejsledovanější událostí v zemi, která byla zároveň dějištěm dalších studentských protestů proti CPE. Na řadě míst včetně Paříže zradikalizovaní studenti blokovali silnice a někde i železnice. Pokračuje rovněž blokáda mnoha univerzit a středních škol.

Stovky studentů dnes ráno zablokovaly silnice, mosty nebo křižovatky například v Marseille, Rennes, Lille, Nantes, Dunkerque a v řadě dalších měst nebo přístupové cesty k nim. Důsledkem byly zácpy dlouhé až desítky kilometrů. V Marseille a Rennes studenti také blokovali nádraží.

V Paříži skupina studentů nakrátko zablokovala klíčový periferní okruh kolem města. Policie asi 50 z nich zadržela, mezi nimi i vůdce jedné organizace lyceistů. Odpoledne asi tisícovka studentů zablokovala pařížské Lyonské nádraží, než byla vypuzena policií.

K blokádám dopravy o víkend vyzvalo shromáždění studentů z asi 60 univerzit a stovky lyceí v Aix-en-Provence. Jeho účastníci tehdy také požadovali Villepinovu demisi.

Podle ministerstva školství je dál blokováno 18 univerzit a na dalších 41 z celkových 84 je ztížen provoz. Skupiny studentských odpůrců CPE blokují také asi 550 lyceí. Televize LCI přinesla záběry z Nantes, kde vypukly šarvátky "okupantů" jednoho tamního lycea s rodiči jejich kolegů, kteří se - nakonec neúspěšně - snažili svým dětem otevřít cestu do učeben. Policie vesměs proti studentům bránícím v přístupu do škol nezasáhla.

CPE budí odpor hlavně proto, že předpokládá dvouletou zkušební dobu a že během této lhůty bude možné zaměstnance bez udání důvodu propustit. Ústavní rada ale došla k závěru, že tato ani další ustanovení zákona o CPE neporušují žádné ústavní zásady.

Villepin CPE prosadil v přesvědčení, že přispěje ke snížení nezaměstnanosti mladých, protože zbaví podnikatele obav z najímání nových lidí. Dvě třetiny Francouzů ji ale odmítají. Konflikt kolem ní se postupně změnil ve vážnou politickou krizi. Na příští úterý už odborové a studentské organizace ohlásily další masové protesty.

Pavel Zavadil ank